

VSTŘÍC LETNÍM DNŮM

Vážení příznivci, soudružky a soudruzi, následující letní prázdninové dny nám, což všem ze srdce přejí, umožní konečně si oddechnout a nabrat sil po, snad již končící, době koronavirové.

Tuto dobu jsme přežívali v určité izolaci a všichni tak vítáme postupná uvolňování vládou přijatých restrikcí. To nám umožnilo se na konci května sejít na kulturně společenské akci, kterou pod názvem *Dvorek 2020* uspořádal náš městský výbor. Smyslem bylo především opět se sejít a společně vyjádřit podporu a především poděkování všem, kteří se aktivně do boje s pandemií zapojili. Bohužel, počasí nám neprálo a tak využívám i této možnosti a vyjadřuji upřímné poděkování všem, kteří se do tohoto boje zapojili. Ať už to bylo šití roušek a jejich distribuce, pomoc s nákupy těm, kteří to potřebovali či řada dalších aktivit. Děkuji.

Nicméně, léto je tady a jako každoročně se ti z vás, kteří tu možnost mají, rozjedou na dovolenou,

chaty a chalupy, budou trávit převážnou dobu na svých zahrádkách. Všem pro tento čas přeji krásné počasí, současně však i naši přírodu přiměřený, tolik potřebný, déšť.

Předseda organizace brněnských komunistů M. Říha a zpěvák J. Bouda. (Foto V. Žalud)

Letošní léto bude na rozdíl od toho loňského poznamenáno přípravou i naší strany na podzimní volby do Zastupitelstva Jm kraje a senátu. Znamená to, že především představitelé a členové výborů základních organizací se musí zdárně zhostit naplnění velice důležitého úkolu – zajistit delegování zástupců komunistické

strany do okrskových volebních komisí. I když termín 2. září se dnes může zdát vzdálený, zkušenost nás poučila, že je třeba s naplněním tohoto úkolu začít co nejdříve. Vždyť těch komisí je v Brně 350 a zajistit své členy do všech je skutečně velký úkol. Chtěl bych proto vyzvat i vás, čtenáře Echa, ke zvážení možnosti zapojit se osobně do práce těchto volebních komisí. K tomu drobnou poznámku: osobně jsem toho názoru, že pokud se mám rozhodnout trávit víkend doma nebo ve volební komisi za 1800 korun (pokud bych byl předsedou za 2200 Kč), pak se, pokud mi to okolnosti umožní, rozhodnu pro tu druhou možnost.

Protože příští Echo vyjde až v září, využívám již nyní možnosti pozvat vás a vaše přátele a známé na zahajovací předvolební akci, která se uskuteční v sobotu 22. srpna u přístaviště na brněnské přehradě. Předpokládáme, že zde strávíme příjemný den zakončený vyjížděkou lodí po hladině přehradní nádrže. Ještě jednou vám všem přeji pohodové prožití letních měsíců.

Martin Říha, předseda MěV KSČM v Brně

Komise ideově-výchovné práce MěV KSČM v Brně

zve na

DISKUSNÍ ČTVRTEK,

který se uskuteční

18. června 2020 v 17 hodin

v Brně, Křenová 67, sál v 2. poschodí.

Téma:

SOCIÁLNÍ POLITIKA KSČM

Úvodní slovo:

Ing. Hana Aulická Jírovcová
poslankyně KSČM

ZAMYŠLENÍ ALEŠE RŮČKY (TENTOKRÁT OBSÁHLEJŠÍ) O PŘÍPRAVĚ PROGRAMU STRANY

Koronavirová pandemie mimo jiné zapříčinila odklad jednání XI. sjezdu strany. Paradoxně nám tento odklad nabídl prostor pro přemýšlení nad obsahem materiálů, které budou delegátům sjezdu předloženy. V současné době jsou oficiálně předloženy pouze ty podklady, které byly předloženy k projednání výročním členských schůzím a konferencím, tedy bez zapracování návrhů vzešlých z těchto jednání.

Já osobně jsem se zamýšlel nad dokumenty týkajícími se programu strany. Jak víme, byly předloženy čtyři materiály – novela stávajícího programu, dva alternativní programy a návrh krátkodobého programu. Některé své myšlenky týkající se programu strany jsem sdělil ve svých vystoupeních na městské i krajské konferenci na počátku roku. Příspěvek z krajské konference byl na základě požadavků uveřejněn i na webu MěV. V průběhu uplynulých tří „koronavirových“ měsíců jsem se pokusil některé tyto myšlenky precizovat. Současně jsem toho názoru, že v obsahu programu se musí projevit i zkušenosti jež nám pandemie dala.

Jako prvotní krok však považuji nutnost zodpovědět otázku zda se dát cestou novely stávajícího programu, či přijmout program zcela nový. Je známo, že zastánců jedné i druhé cesty existují početné skupiny členů strany. Podle mého názoru je nutné si uvědomit, co tímto konkrétním rozhodnutím vlastně sdělujeme nejen členům strany, ale i široké veřejnosti. Pokud se rozhodneme pro zpracování zcela nového programu, dáváme najevo, že ten stávající byl komplexně naplněn, všechny vytyčené cíle dosaženy a jednotlivé úkoly splněny. Nebo naopak sdělujeme, že program se nepodařilo naplnit, že ho naplnit ani nelze, tedy jinými slovy, že delegáti sjezdu, tenkrát přijali program nereálný a tedy špatný. To na ně pochopitelně nevrhá dobré světlo, nehledě na to, že si to nezaslouží. Osobně jsem přesvědčen, že nic z předchozího tvrzení nelze akceptovat. Příkláním se proto jednoznačně k myšlence potřeby aktualizace současného, tedy tzv. Kladenského programu. Nelze tvrdit, že by byl splněný, je však třeba některé jeho části aktualizovat a reagovat tak na nové společenské podmínky. To hlavní, byť zatím nesplněné, stávající program přece obsahuje.

Program KSČM chápu jako dlouhodobý strategický dokument vycházející z Manifestu komunistické strany. Proto by bylo chybou zaplevelit ho drobnými dílčími cíli. Za podstatné pak považuji nutnost již v jeho preambuli formulovat myšlenku, že KSČM v žádném případě nejde o návrat před rok 1989. To tvrdí pouze zarytí antikomunisté a ti, kteří nepřemýšlejí. A pochopitelně ze strachu také novodobí zbohatlíci, kteří využili popřevratové doby k nepoctivému získání majetku. Vše to přiživují prodejní slouhovští novináři.

Sebelejší programové cíle strany nebudou mít šanci na úspěch, pokud se s nimi neztožní občanská veřejnost. K tomu je třeba spojenců a začít je třeba sjednocováním levicových sil. Proto i otázka spojenců musí být jedním z východisek programu. V této souvislosti využívám některé z myšlenek profesora Oskara Krejčího, které uvedl v nedávno publikovaném článku Co dělat?: *Narůstá nespokojenost s odnárodněním, s předstíranou demokratičností veřejnoprávních médií, ale i s majetky získanými bez poctivé práce. Snahám o obrození levice brání především programové nejasnosti a deprese z minulosti. Programová prázdnota je dána tím, že stará témata levice nedokáže pojmout nově, nová témata pak nedoceňuje. Je odintelektualizovaná, její vedoucí pracovníci nepotřebují teorii, stačí jim marketingová agentura.*

Má-li levice plnit svoji roli, musí obnovit diskusi o skutečných lidských právech, které se opírají, symbolicky vyjádřeno, jak o Marxovu teorii beztrždní společnosti, tak o Orwellovu představu slušnosti a Einsteinovu vizi světového státu. Je třeba vítat každou příležitost k diskusi o historii či zahraničních tématech. Levice musí hledat vlastní přesah směrem k historickým i současným emancipačním hnutím Asie a Latinské Ameriky; autentická levice uvažuje globálně. Nesmí se ale zříkat tradice z obavy, že bude načtena z konzervatismu: rodina, vlast či mateřština patří k lidským právům. Musí vidět, že humanismus není jen láskou k člověku, ale i k přírodě – zdravé životní prostředí je součástí moderního socialistického ideálu. Nelze dovolit zneužívání přitažlivosti těchto témat v podobě dolování nejrizičnějších grantů a dotací, jako se to stalo v Česku při výstavbě solárních elektráren.

(Dokončení na straně 3)

ZAMYŠLENÍ ALEŠE RŮČKY (TENTOKRÁT OBSÁHLEJŠÍ) O PŘÍPRAVĚ PROGRAMU STRANY

(Dokončení ze strany 2)

Zcela nedostatečný je odpor levice proti vojenskoprůmyslovému komplexu a válečnému násilí.

Česká a slovenská levice prožívá 30 let depresi z pocitu viny za bývalý režim. Vytratila se solidarita uvnitř hnutí a zpretrhaly se mezigenerační vazby. Levice si nechala vnutit korektní jazyk, s jehož pomocí nelze identifikovat skutečné sociální problémy ani ve vnitrostátním, ani v globálním rozměru. Musí rozkrývat a odstraňovat příčiny problémů v kapitalismu, nejen záplatovat díry. Kapitalismus je sociální totalita s organicky prováděnými vrstvami problémů.

Levice se nechala uvěznit v parlamentu a je sebevražedně shovívavá vůči veřejnoprávním masmédiím. Chybí jí odvaha říct, že válka není mír, chybí nekompromisní veřejné odmítnutí korupce a zlodějny, na které potenciálně levicová veřejnost čeká. Je třeba přijmout fakt, že v minulém režimu vládly utopie, dnes ale pozornost přitahují dystopie a političtí baviči. Zatím se zdá, že se levice vzpomíná až po větším sociálním impulzu. Ten může přijít jako nečekaná náhoda – a náhoda přejde připraveným.

Ze všeho uvedeného pro mne vyplývají především následující závěry:

Program KSČM musí být jasný a stručný. Musí ukázat příčiny současných problémů a současně stanovit cesty a způsoby vedoucí k jejich odstranění. Pokud se týká krátkodobého programu, považuji jej za důležitý taktický dokument, jakýsi akční plán. Máme na co navazovat. Není mi jasné, proč byl tak nějak upozadněn, ponechán k zapomenutí, významný dokument *Devět priorit IX. sjezdu KSČM*. Jde o dokument, který má bezesporu dlouholetou platnost, jde o skutečný programový dokument. Dnes se tváříme jako by nebyl. Za zmínku v této souvislosti stojí i leták Lidem pomůžeme – republice ušetříme, vydaný ústředním výborem v reakci na pandemii nabízející v deseti bodech řešení této krize. Krátkodobý program by měl být zpracován právě tímto způsobem. Musí jít o dokument jasný, stručný a pokud ukáže konkrétní cesty a postupy k dosažení uvedených cílů jistě i přijatelný pro naše potenciální spojence. Může se tak stát i nástrojem pro posílení našich vlastních řad.

Na přehradu vypluje Morava

Od března trvala anketa na pojmenování nově zrekonstruované historické lodí z brněnské přehradní nádrže. Z názvů Bratislava, Moskva a Morava nakonec zvolilo více než tři a půl tisíce hlasujících pojmenování Morava.

Toto plavidlo s lodí Brno zahajovalo v roce 1946 provoz lodní dopravy na brněnské přehradě. Moskva je původní název, se kterým se loď plavila po přehradě před svým přejmenováním v devadesátých letech na Dallas. Bratislava by se držela tradice, kdy současná flotila nových lodí nese názvy podle brněnských partnerských měst.

Hlasovat mohli lidé starší 15 let s trvalým pobytem v Brně a ověřeným účtem na Brno iD. Z více než 55 000 možných uživatelů využilo této možnosti téměř tři a půl tisíce zájemců. Dalších sto pak hlasovalo osobně na pobočkách Knihovny Jiřího Mahena v Brně. Více než 60 % respondentů hlasovalo pro název Morava. Dalších 30 % získalo pojmenování Moskva. Do flotily loď zařadí v létě.

Dvoupalubovou elektrickou motorovou osobní

loď Moskva svépomocí stavěli zaměstnanci brněnského dopravního podniku v roce 1954, do provozu byla uvedena o rok později. V letech 1981 až 1985 byla rekonstruována a v pravidelném provozu sloužila do konce plavební sezóny 2011. Z Rejstříku plavidel Státní plavební správy ji dopravní vyřadili 19. 2. 2013. V květnu 2013 byla loď prohlášena Ministerstvem kultury ČR za kulturní památku. Pak začal proces možného znovuzprovoznění plavidla.

Obnova zahrnuje opravu hlavní paluby (výměnu původní dřevěné za ocelovou plynotěsnou), kormidelního systému, interiéru, elektroinstalace, dnové a boční obšívky (ocelové opláštění podponorové části plavidla), vodotěsné přepážky, požárního a drenážního systému a další úkony. Prioritou je v celém projektu oprav rekonstrukce stávajících částí – například opravy hlavního pohonu (původního elektromotoru Škoda TIS) nebo původních oken z tramvají. Náklady na rekonstrukci činí 15,6 milionu Kč.

Plavidlo renovovala společnost JESKO CZ, Pardubice – Studánka.

(vž)

Komunisté vzdali hold lidem v první linii

Kulturní akci ve veřejném prostoru s označením *Dvorek 2020*, jako výraz díky lidem v první linii boje s koronavirem, uspořádala v neděli v Brně městská organizace KSČM.

V parku vnitrobloku mezi ulicemi Křídlovická, Zahradnická a Poříčí nabídla malým, pracujícím i důchodcům prostor pro nejrůznější vyžití a aktivity. Představovaly hold zdravotníkům, hasičům i policistům, kteří měli jeden a dva měsíce mnohdy velmi napilno. Byli v práci bez ohledu na čas nebo v karanténě odloučení od rodin dlouhodobě, aby zvládli situaci s virovou pandemií. K děkovným aktivitám komunistů jim vyhrávala v brněnském vnitrobloku i hudební formace známého bučovického zpěváka Josefa Boudy a klávesisty Radka Vernera s názvem Karel Gott revival Morava. Kdysi nejmladší delegát VI. sjezdu KSČM J. Bouda zpívá v této umělecké sestavě už deset let Gottovy písně občas k nerozeznání od velkého Mistra.

Aktéři komunistické iniciativy pomoci lidem v Jihomoravském kraji v době koronavirové pandemie. (F. Zachariaš - St. Navrkal - J. Bouda)

Předseda klubu zastupitelů Jihomoravského kraje Stanislav Navrkal konstatoval, že na setkání ve zdejším domovním vnitrobloku přišli poděkovat členové Městského výboru KSČM občanům za jejich chování a přístup ke koronavirové pandemii. *"Jako krajský zastupitel jsem jim poděkoval. Také Jihomoravský kraj vyhlásil anketu, aby občané hledali ty, kteří stáli tzv. v první linii zápasu s epidemií. Vedení kraje se s nimi chce setkat a vyjádřit jim vděk. Návrhy se už kupí. Převážně na odměnění zdravotních sester a lidí, kteří z podnětu komunistických zastupitelů šli všem roušky. Na webových stránkách kraje lidé vyjadřují své názory a děkují všem, kteří se zasloužili o lidský přístup v období pandemie. Pěťadvacátého června se na brněnském hejtmánství*

První místopředseda Jihomoravského KV KSČM Filip Zachariaš

uskuteční setkání všech minulých i současných zastupitelů Jihomoravského kraje za KSČM při příležitosti 20. výročí obnovení krajské samosprávy," řekl.

První místopředseda Jihomoravského KV KSČM Filip Zachariaš uvedl, že za 20 let existence Jihomoravského kraje se v něm komunisté udělali obrovský kus práce. Někteří sice není na první pohled vidět, avšak stali se hradbou proti privatizaci nemocnic. *"Řekli jsme, že nenecháme jižní Moravu na suchu, což je i heslo letošních voleb, protože otázka sucha a vody není záležitost jediného roku. S návrhy řešení sucha jsme přišli jako první politická strana v zastupitelstvu. Také jsme prosadili, aby v každém jihomoravském okrese se stavěl nový nebo rozšířený domov pro důchodce. Byla to činnost, kterou lidé považují za samozřejmou. Ale bez nás, komunistů, by automatická nebyla," sdělil Zachariaš.*

Z jiného soudku Zachariaš ocenil lidi, kteří při pandemii neseděli doma s rukama v kapsách. Především komunisté stáli v první linii, nezištně rozváželi roušky, obědy potřebným a starali se, aby lidé v nouzovém stavu, o kterém toho moc nevěděli, mohli relativně normálně žít. *"Se zde přítomným zpěvákem Josefem Boudou jsme na Vyškovsku se skupinou nadšenců rozběhli iniciativu Roušky pro Vyškovsko. V krátké době zájemci od nás dostali 20 000 roušek zhotovených iniciativně tzv. na koleně. Jedni dodávali látky, druzí šili a další výrobky rozváželi. Všem těm je potřeba poděkovat a zatleskat. Ocenit zdravotníky by měla vláda ČR nikoliv jednorázově, nýbrž sanovat tento podfinancovaný resort. To místo výdajů 70 miliard Kč na zbrojení a Armádu ČR," zdůraznil Zachariaš.*

Další parta nadšenců v zajišťování zdravotnických potřeb byl např. Levicový klub žen v Hodoníně.

Václav Žalud (text i foto)

POUČÍME SE Z KRIZOVÉHO VÝVOJE?

Naše země ožívá po devíti týdnech trvání nouzového stavu, vyhlášeného k překonání vlny onemocnění Covid 19. Médii hýbe řada otázek jako: bylo dosaženo cíle? co bude následovat?

Bohužel ale také, jak situaci nejlépe použít k poškození politického soupeře? Jako by ani nešlo o lidi. Názorů a odpovědí je spousta a je obtížné se v nich orientovat a nacházet konstruktivní kritiku. O to důležitější je téma otevřít pohledem komunistické strany. Ostatně vždyť od téměř jakékoli jiné strany se těžko dočkáme něčeho jiného než okopávání kotníků jiným, k zamaskování vlastních selhání, bez myšlenek směřujících k poučení a nápravě.

Pokusím se o takové otevření nad článkem, který vyšel 12. května na Novinkách.cz pod názvem „Virus rozjel malé devadesátky. Musejí skončit“. Slibný název ale skrýval jen obvyklý názorový chaos a absenci jakéhokoliv závěru, kromě imperativu vloženého již do názvu. Přesto článek poskytl několik trefných postřehů hodných pozornosti. Například přirovnává situaci k devadesátým letům s jejich ekonomickou transformací, přející jedincům bez zábran, kteří se umějí tak zvaně rychle orientovat „v prostoru poblíž tenké a nejasné hrany oddělující zdravý kapitalistický „drah“ a zločin.“ (cit.) Podobné prostředí připravil současný stát, když vytvořil nepřilíh regulovanou obří poptávku po nedostatečném zboží, poznamenanou oslabením kontrolních mechanismů, protože přece „šlo o životy“. Mělo tak být ospravedlněno vytvoření a pochopitelně i využití zřejmého prokorupčního prostředí, jehož vnějším příznakem bylo **akceptování nákupů** zdravotnických prostředků **za ceny neakceptovatelné**. Tedy pro nás, kterým bylo přisouzeno jen čekat a ... platit? V dotčeném článku k tomu autor dodává mimo jiné, citují: „Je čas tyto malé devadesátky ukončit. Když už rozvolňujeme zemi a ekonomiku jako diví, neměli bychom zapomenout také znovu utáhnout regulaci, ... Ani pod krizí zhasnutými světlými by nemělo projít úplně cokoli.“

A tady je na místě vznést zásadní výtku, protože krize a krizový stav by naopak měly znamenat kontrolu a ne zhasnutí světla. A hlavně - **regulace měla především nastoupit s krizovým stavem a ne po něm!** To, že nebyla uplatněna, respektive pouze minimální a pozdě, dokládá i v krizi nutně

selhávání systému ideově opřeného o předpoklad samoregulace tzv. neviditelnou rukou trhu. Že tento předpoklad nefunguje, přinejmenším ne ve prospěch většiny občanů, události posledních měsíců jen dokazují.

Autor článku se dopustil omylu i svým dalším výrokem, že: „Pro nouzové nákupy má vláda k dispozici institut nouzového stavu.“ A prozrazuje tím neznalost obsahu dovolávaného institutu. Což je, bohužel, jevem běžným nejen mezi publicisty, ale i mezi členy tzv. orgánů krizového řízení, včetně vlády a Ústředního krizového štábu. Pro obšírnou analýzu není prostor, takže jen konstatuji, že krizový zákon sice upravuje a to konkrétně (!) pravomoci a povinnosti orgánů krizového řízení, právnických a také fyzických osob, ale nad rámec ostatní platné legislativy, kterou je zde jednoduše **zákon o zadávání veřejných zakázek!!**

Neposledním pozoruhodným výrokem je, opět cituji: „*‘střelci’ mohou být v mimořádných časech užiteční, ale odevzdat jim z vděku nebo z neznalosti celé hřiště i pro časy normální, by byla chyba*“, ...

No a tohle je prostě perla, nahrávající hned k několika otázkám. Především „*střelci*“ v jakém smyslu? V kontextu článku mě napadá jen mafiáni, lupiči, prostě ti, kteří se nebojí zločinu. A čím jako mají být užiteční a za co jim vděk? Jednu odpověď mám. Odhalují, jak dobře a snadno si rozumí současný režim (já na bráchu a ruka ruku myje) s těmi, kterým nedělá žádný problém setřít onen poznamenaný tenký rozdíl mezi kapitalistickým aktivním přístupem či „*tahem na branku*“ a (organizovaným) zločinem. Chyba? Ano, té se dopustíme, pokud si opět necháme navěšet na nos bulíky politické taktiky a za pár drobných nedeme **trvat na stržení opony, vyšetření zločinů a řádného potrestání aktérů**. Problém přitom není jen ve způsobu řešení poslední krize, ale také v nepřipravenosti na ni založené v minulosti! Mám však důvodné obavy, že to nepůjde snadno. Tím hůř, čím budeme před novými volbami našim voličům i členům ještě obtížněji vysvětlovat, proč tuto neřádu nakloněnou vládu byt' jen „*tolerujeme*“? Doufám, že se z krize konečně opravdu poučíme.

Václav Fišer,
místopředseda MěV KSČM Brno

◆ Několik dní po podepsání rozkazu k vítězství nad německým fašismem přikázal J. V. Stalin uspořádat Slavnostní přehlídku vojsk všech frontů, které se o vítězství zasloužily. Na generálním štábu Rudé armády bylo rozhodnuto, že přehlídky se zúčastní kombinovaný pluk z každého aktivního frontu reprezentující pěchotu, dělostřelce, tankisty, letce, kavaléristy, ženisty a spojaře včetně velitelů a praporečnicků o celkovém počtu 1059 lidí. Bude u sebe mít 36 bojových zástav těch svazků, které se v bojích nejvíce vyznamenaly a také bojové zástavy nepřítelů ukořistěné v bojích. Celkem se počítalo s účastí deseti kombinovaných frontových pluků a dalších jednotek s 360 bojovými zástavami. Od 10. června byl zahájen nácvik jednotek na přehlídku.

◆ Přehlídka se uskutečnila 24. června 1945 na Rudém náměstí v Moskvě, vykonal ji maršál SSSR G. K. Žukov a velel jí maršál SSSR K. K. Rokossovskij – oba přitom seděli na koních. V čele průvodu šli ti, kteří vztýčili Prapor vítězství na budově Říšského sněmu v Berlíně. Následovaly kombinované pluky bojovníků na frontách v pořadí, v jakém byly rozmístěny od severu k jihu: pluky Karelského, Leningradského, 1. pobaltského, 3., 2. a 1. běloruského frontu, zvláštní kolona Polské armády v čele se svými veliteli nebo jejich zástupci. Následovaly pluky 1., 4., 2. a 3. ukrajinského frontu v čele s maršály SSSR I. S. Koněvem, A. I. Jeremenkem, R. J. Malinovským a F. I. Tolbuchinem. Po krátké přestávce, během níž zmizly tóny spojené hudby 1400 hudebníků, nastalo pronikavé víření bubnů a přišla kolona s 200 nepřátelskými zástavami a vojáci je prudkým gestem odhodili jako nepřijemné břemeno na dlažbu před mauzoleem. Když se znovu ozvala hudba, pochodoval kombinovaný klub lidového komisariátu obrany, za ním vojenské akademie, jezdeckto, dělostřelectvo, tanky a samohybná děla. Přehlídka trvala dvě hodiny a i když lilo jako z konve, tisíce diváků si toho nevěšimaly.

◆ 1. - 4. července 1965 proběhla v Praze III. celostátní spartakiáda. Po listopadu 1989 byly spartakiády všestranně pomlouvány a již se nekonal. I když byla snaha obnovit konání sokolských sletů, jaksi se nedaří, v zahraničí i u nás sokolské jednoty existují a cvičí a vystupují v menších skupinách.

◆ 6. července 1415 byl upálen Mistr Jan Hus. Katolická církev hledá cestu k jeho rehabilitaci jako katolického kněze s hlubokou vírou a snahou napravit poměry v církvi. Ke konečnému rozhodnutí zatím nedošlo.

◆ 11. července 1960 schválilo Národní shromáždě-

ní novou čs. ústavu a nový název státu – Československá socialistická republika. Po listopadu 1989 byl název socialistická republika odstraněn a k 1. lednu 1993 přestala ČSR existovat.

◆ Ve dnech 17. července – 2. srpna 1945 se v Postupimi konala konference šéfů vlád SSSR, USA a Velké Británie – J. V. Stalina, Harry Trumana a Winstona Churchilla – od 29. července Clementa Attleho, o poválečném uspořádání poměrů v Evropě a zvláště v Německu. V této zemi měly být provedeny demokratizace, demilitarizace, denacifikace, měla zaplatit reparace, zrušit válečné loďstvo, byly stanoveny západní hranice Polska a schválen odsun Němců z ČSR, Polska a Maďarska. Prezident Truman oznámil, že USA mají ato-

PŘIPOMÍNÁME SI

mové zbraně. SSSR potvrdil závazek, že vstoupí do války s Japonskem, což se stalo 9. srpna 1945. Západním politikům byla později vyčítána malá rozhodnost čelit hegemonii SSSR v Evropě, což prý mělo neblahý vliv na vývoj zejména ve střední a jihovýchodní Evropě.

◆ 19. července – 7. srpna 1920 se konal II. kongres III. (Komunistické) internacionály, který mj. schválil 21 podmínek přijetí komunistických stran k III. internacionále a komunistické hnutí se tak oddělilo od politiky spolupráce stran II. internacionály s vlastní buržoazií.

◆ 25. července – 20. srpna 1935 se uskutečnil VII. Kongres této internacionály, který přijal generální linii hnutí v boji proti fašismu a nebezpečí nové války. Rozsáhlé vystoupení vedoucího představitele bulharských komunistů Jiřího Dimitrova se stalo příkladem marxistického rozboru tehdejší situace i možných východisek pro vítězství nad nacistickými plány ovládnout svět ve formě jednotné fronty dělnické třídy a odpůrců nacismu, hledání cest k přechodu k socialistické revoluci přes důsledné provedení reformů národních a demokratických zaměření. Tato linie zvítězila v řadě zemí střední a jihovýchodní Evropy. Jiří Dimitrov o tom hovořil na V. sjezdu bulharských komunistů v prosinci 1948.

◆ 30. července – 1. srpna 1975 skončila v Helsinkách 3. fáze Konference o bezpečnosti v Evropě. V dalším období byla v boji proti socialistickým zemím plně využita kapitola o lidských právech a na jejím podkladě u nás vznikla Charta 77. Jakákoliv zpráva o poměrech v Rusku, v Číně, KLR je vždy na úrovni porušování lidských práv v těchto zemích.

◆ 16. července 1945 provedly USA první pokus jaderného výbuchu. 6. srpna svrhly USA atomovou
(Dokončení na straně 7)

TŘETÍ SVĚTOVÁ VÁLKA MĚLA ZAČÍT 1. ČERVENCE 1945

Čtvrtletník Výboru národní kultury Lída číslo 4/2019 uveřejnil obsáhlý článek o operaci „Nemyslitelné“ (Operation Unthinkable). Šlo o plán překvapivého útoku na SSSR hned v létě 1945, plán vypracovaný spojenci, jehož uskutečnění bylo zastaveno fakticky až v poslední chvíli. Je těžké pochopit zradu toho, koho považovat za spojence a přítele. A přesto tomu tak bylo. Na začátku dubna 1945 Winston Churchill, ministerský předseda ruského „spojence“ Velké Británie, vydal příkaz náčelníkům svých štábů k vypracování plánu operace „Nemyslitelné“. V rozsahu 28 stran mu byl předložen 22. května 1945. Podle tohoto plánu měl být útok na SSSR proveden po vzoru Adolfa Hitlera – nečekaným úderem. 1. července 1945 čtyřicet divizí anglických a amerických bez jakéhokoli vyhlášení války mělo uštědřit ránu naivním Rusům, kteří takovou nekonečnou podlost od svých spojenců neočekávali. Úder mělo podpořit 10-12 německých divizí, které „spojenci“ drželi nerozpuštěné v Šlesvicku-Holštýnsku a jižním Dánsku a které denně cvičili britští instruktoři. Přípravovali je k nové válce proti SSSR.

Podle plánu měla začít válka sjednocené západní civilizace proti Rusku a následného „křížového tažení“ se měly zúčastnit i další země, například Polsko a poté i Maďarsko. Válka měla vést k úplné

kapitulaci a rozbití SSSR. Konečným cílem bylo zavřít ji tam, kde to plánoval Hitler ve svém plánu, tedy na pomezí Archangelsk-Stalingrad. Anglosasové se chystali zlomit Rusy totálním zničením velkých sovětských měst – Moskvy, Leningradu, Vladivostoku, Murmansk a dalších drticími údery svých letajících pevností. V ohnivých smrtích měly zahynout miliony Rusů stejně jako byl zničen Hamburk, Drážďany, Tokio. Tedy obvyklý obraz: nejdopornější zrada, krajní podlost a zvěřská krutost – to je vizitka západní civilizace a zvláště Anglosasů, kteří zabili nejvíce lidí v celé lidské civilizaci. V dubnu 1945 mezi „spojenci“ panovala představa, že ruští vojáci jsou válkou vyčerpaní a vojenská technika na hranici funkčnosti. Jejich vojenští odborníci však byli na konec velmi překvapeni silou sovětské armády, kterou demonstrovala při dobytí Berlína, jenž byl jimi považován za nedobytný. Není pochyb o tom, že Stalinovo rozhodnutí o útoku na Berlín zabránilo 3. světové válce.

Ale i po dobytí Berlína se plány na zrádný útok dále rozvíjely v plné rychlosti. Zastaveny byly až tehdy, když bylo zjištěno, že byly vypracovány a výpočty strategií ukázaly, že bez nečekaného úderu by SSSR nemohl být zničen. A Američané potřebovali SSSR k rozdrácení milionové Kwangtungské armády na Dálném východě, bez čehož by americké vítězství nad Japonskem bylo nejisté. A ztratili by v boji s ní jeden až dva miliony lidí. Plány SSSR na postup k Atlantiku nebyly. 23. června 1945 a podle zákona o demobilizaci armády a námořnictva byly stavy obou sníženy z 11 milionů na 3 miliony osob, byl zrušen Výbor obrany státu, výrazně se snížil počet vojsk mimo území SSSR. Sovětské vedení o plánech útoků na území SSSR vědělo, a proto například maršál Žukov náhle rozhodl v červnu přeskupit své síly a dostal z Moskvy rozkaz posílit obranu a detailně studovat rozmístění vojsk západních spojenců. Churchill přestal být v čele britské vlády a plány generála Pattona jít bůhví kam do Ruska vzaly za své. Stalin nebyl schopen zabránit vypuknutí 2. světové války, ale třetí dokázal včasným rozhodnutím zabránit.

Není pochyb, že plány zlikvidovat dnešní Rusko existují. Jejich iniciátory láká velké nerostné bohatství, po kterém by firmy sáhly jako drůbež na zrní. Obklíčili hranice Ruska základnami a útvary rychlého nasazení. A očekávám, zda velký slevodatel výročí Jakub Železný a hlavně těch, kde se někde vysmrkal a promluvil Václav Havel, připomene přípravu napadení SSSR a možné zahájení třetí světové války.

Karel Janiš

PŘIPOMÍNÁME SI

(Dokončení ze strany 6)

bombu na Hirošimu a 9. srpna na Nagasaki. Okamžitě zemřelo 80 a 70 tisíc lidí, obě města byla zničena a desetitisíce lidí postupně zemřely na následky záření.

◆ 15. srpna 1645 Brno odolalo několikaměsíčnímu obléhání švédských vojsk. Tato událost byla součástí 30leté války a přispěla k uzavření vestfálského míru mezi Habsburky a koalicí jejich odpůrců v roce 1648. Každoročně představitelé města Brna a katolické církve vysoce hodnotí a oceňují vítězství nad Švédy. Méně nebo vůbec však neuvádějí, že k lepšímu postavení Čechů nedošlo, pokračovala pobělohorská protireformace a že k vysvobození z pout monarchie došlo až po porážce monarchie v první světové válce a po vzniku ČSR v roce 1918.

◆ 2. září 1945 podepsalo Japonsko bezpodmínečnou kapitulaci a tak skončila 2. světová válka i na Dálném východě. USA si vzaly Japonsko pod svůj patronát a na rozdíl od Německa a Rakouska nebylo Japonsko rozděleno na okupační pásma velmocí.

Karel Janiš

K 75. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ V TISKU PŘÍSPĚLI

odstraněním sochy maršála SSSR I. S. Koněva z veřejného prostranství, poněvadž podle starosty Prahy 6 neměl roušku a v **Řeporyjích odhalili pamětní desku osvoboditelům Prahy vlasovcům.** U Moravce 3. května skoro 40 minut se o tomto padělání dějin hovořilo a jen 15 minut o pomoci státu podnikatelům. V Lidových novinách 29. 4. 2020 Zbyněk Petráček uvedl, že **sleduje-li člověk televizní kanály, občas může mít pocit, že Hitler válku vyhrál.** Tolik místa v nich zabírají témata války a rozhodování o ní – zejména z pohledu „těch velkých“ jednajících v Jaltě. Naopak člověk sledující domácí diskuse a činy – Koněv a vlasovci – může mít pocit, jako kdyby tu v předjaří 1945 bylo nějaké referendum o tom, kdo nás má osvobodit, kdo je k tomu politicky a strategicky nejvhodnější. Ve hře byl domácí odboj, který vyjednával s německou posádkou Prahy, aniž by se řídil zájmy Moskvy. V České národní radě se sešli lidé na svém místě. Patřil k nim literární historik Albert Pražák, sociální demokrat Josef Kubát, komunista Josef Smrkovský, voják Jaromír Nechanský, kteří až na Pražáka skončili později špatně. Ta jména považuje Petráček za stejně důležitá jako Koněv či Vlasov, ale zajímají dnes někoho?

O osvětlení i uvedených problémů se pokusil v Právu z 2. května 2020 historik Jan Rychlík (1954) v obsáhlém celostránkovém pojednání pod názvem *Povstání, osvobození a náš dnešek.* Uvádí, že v roce 1945 mnoho lidí věřilo, že lidstvo vykročí tou „správnou“ cestou, na jejímž konci vstoupí konečně do rajské zahrady Eden. Byly to iluze. Stačily necelé tři roky a svět byl rozdělen na dva nepřátelené bloky. Ze věrejších spojenců byli nepřátelé a ze věrejších nepřátel spojenci, vypukla studená válka. J. Rychlík (*bývá často v poradu Historie.cz a píše zejména o česko-slovenských vztazích*) v další části článku uvádí, že 9. květen byl významným dnem a legitimita komunistického režimu se opírala právě o osvobození země sovětskou armádou. To bylo dáváno i do souvislosti s přerůstáním revoluce národně-demokratické v revoluci socialistickou a s konečným vítězstvím v únoru 1948. Význam osvobození sovětskou armádou nikdo nepochybnil ani po listopadu 1989, pouze se změnilo výrazivo a také znaménka plus a mínus, pokud jde o důsledky tohoto osvobození. Podle nového výkladu byla skutečnost, že americká armáda musela zastavit kousek za Plzní a místo ní přišli do Prahy rudoarmějci, vnímána zásadně negativně, která umožnila komunistům provést v únoru 1948 státní převrat a Československo se ocitlo na nesprávné straně pomyslné barikády. Příchod

sovětské armády do Prahy v roce 1945 přestal být připomínán a právě proto byl už v roce 1990 přesunut státní svátek z 9. na 8. květen, den kapitulace Německa a konec války v Evropě. Byla také zvýrazňována role Pražského povstání jako hlavního činitele osvobození. Do roku 1989 platilo heslo SSSR náš vzor a oslavovalo se osvobození Prahy sovětskou armádou. Po roce 1989 začalo platit Spojené státy náš vzor a každoročně se proto konají oslavy osvobození Plzně. Na skutečnost, že naprostá většina byla skutečně osvobozena z východu, by dnes řada politiků nejráději zapomněla. **V další části pojednání Jan Rychlík odpovídá na otázku, kdo vlastně Prahu osvobodil.** Obsáhle charakterizuje události po propuknutí povstání Prahy. Němečtí vojáci armádní skupiny Střed měli již jen jedno přání, totiž nepadnout do sovětského zajetí a dostat se do mnohem snesitelnějšího zajetí amerického. K průchodu k Američanům potřebovali udržet pod kontrolou hlavní komunikace a především Prahu jako důležitý dopravní uzel. Proti tankům vyrostly barikády. Na pomoc tehdy přišly jednotky tzv. Ruské osvobozené armády, složené ze sovětských zajatců a bojujících v poslední fázi války na straně Němců. Část těchto jednotek rovněž ustupovala na západ s cílem dostat se do amerického zajetí. Z vojenského hlediska byla jejich pomoc vítaná, ale Česká národní rada si velmi dobře uvědomila politické důsledky, a proto jejich pomoc odmítla. Po vtáhnutí americké armády do Plzně 5. května 1945 velká část obyvatelstva a nekomunisté v České národní radě očekávali objevení se Američanů v Praze a že předstihnou sovětskou armádu, která byla v Berlíně a na Moravě. Komunisté v ČNR o americkou pomoc příliš nestáli a uvědomovali si význam osvobození Prahy sovětskou armádou. To samozřejmě věděl i Stalin a již dříve byla dohoda mezi sovětským a americkým velením o linii mezi oběma armádami. Na ní se postup americké armády skutečně zastavil a žádosti generála Pattona postupovat na Prahu vrchní velitel spojeneckých vojsk v Evropě generál Dwight Eisenhower odmítl. 8. května byla dohodnuta s Českou národní radou kapitulace německých vojsk v Praze pod podmínkou, že jim bude umožněn volný odchod na západ. Bylo to správné rozhodnutí, i když Moskva a Gottwaldovo politické vedení tento politický akt Josefu Smrkovskému nikdy neodpustily a v 50. letech byl na několik let uvězněn. V 60. letech řekl, že měli na vybranou – nechat Prahu rozmlátit jenom proto, aby mohla být potom osvobozena? 8. května německá armáda z Prahy od-

(Dokončení na straně 9)

K 75. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ V TISKU PŘÍSPĚLI

táhla. Ráno 9. května dorazily do Prahy nejprve ze severu početné jednotky 1. ukrajinského frontu a později i vojska 4. a 2. ukrajinského frontu.

Na otázku, zda tedy sovětská armáda osvobodila Prahu, odpovídá J. Rychlík, že ano i ne, že záleží na úhlu pohledu. Z čistě vojenského hlediska nikoliv, protože německá armáda už ve městě nebyla, Rudá armáda zde narazila jen na malé zbytky bránících se fanatiků z SS, kteří se buď nechtěli vzdát, anebo spíše nestačili včas odejít na západ. **Oběti přinesené sovětskými vojáky a důstojníky jsou hodně úcty a bylo by urážkou mrtvých je jakkoliv zlehčovat. Sovětská armáda byla proto také právem v Praze obyvatelstvem vítána jako osvoboditelka.** Jinou věcí je ale politický odkaz osvobození Prahy. SSSR totiž po dalších 44 let vyvozoval závěr, že hranice sovětského vlivu je tam, kam vstoupila noha sovětského vojáka. Tím mimochodem také Leonid Brežněv odůvodnil okupaci Československa v srpnu 1968. Zůstane nehynoucí zásluhou Michaila Gorbačova, že tento axiom opustil a uznal, že osvobození Československa v roce 1945 nedalo Sovětskému svazu žádné právo na okupaci Československa v roce 1968. A Rychlík dodává, že dnes je u nás a především v Rusku občas možno slyšet, že nelze zpochybnout výsledky druhé světové války. V rus-

ké společnosti je dodnes zakořeněná představa, že obrovské oběti ruského národa i dalších národů SSSR by měly mít v geopolitickém ohledu jakousi trvalou platnost. Výsledky žádné války nejsou z hlediska dějinného vývoje definitivní, protože po každé válce dříve nebo později přijde válka jiná, jejíž výsledky důsledky té předchozí ruší. Vítězové války neurčují jen nové hranice států, ale především hranice svého vlivu. V tomto smyslu sovětský vliv ve střední Evropě po roce 1945 existující, zmizel v důsledku porážky SSSR ve studené válce a jeho rozpadu v roce 1991. Vojákům všech národností někdejšího SSSR, kteří se přičinili o porážku Německa, a tím umožnili obnovu čs. státu, budeme vždy vděční, avšak politicky z osvobození Prahy v roce 1945 pro dnešní Českou republiku nevyplyvá nic.

V Právu děkuje Jiří Langer Janu Rychlíkovi za text v Právu z 2. května 2020. Vzpomíná, že jako devítiletý chlapec prožil povstání v Praze ve sklepě. Mnoho zfanatizovaných nacistů poschovávaných po půdách střílelo do ulic jako např. kolem arcibiskupského semináře blízko dejvického Kulatáku. Mnoho Němců v uniformách nebo v civilu prchalo přes Hanspaulku a Šárku a tam bylo nebezpečno i po 9. květnu. Pomníčky obětí v ulicích kolem bydliště i na dalších ulicích už dávno zmizely. **Karel Janiš**

ŠLI PŘED NÁMI

Jindřich Nováček

– 125.výročí narození a 75.výročí smrti

Narodil se 2. února 1895 v obci Kamenné v okrese Třebíč. Vyučil se stolařem a zachoval rodnou tradici. Po vyučení odešel do Vídně na kreslířskou školu. Pobyt ve Vídni měl vliv na jeho zájem o politické dění v monarchii, o dělnické hnutí a o marxismus. Za 1. světové války byl na italské i ruské frontě a po těžkém zranění prožil několik měsíců v lazaretech. Počátkem roku 1918 dezertoval. Po návratu z války si v Jablonově založil umělecko-průmyslovou stolařskou dílnu. Jako člen KSČ navštěvoval schůze ve Velkém Meziříčí, cvičení dělnické tělovýchovy, kulturně-politické akademie, divadelní představení a inicioval činnost Levé fronty. Jako okresní tajemník odborů organizoval úsilí stavebních dělníků za zvýšení mezd, převzetí dětí stávkujících horníků rosicko-oslavanského revíru do péče po dobu stávky. Ukazoval na nebezpečí fašismu v Německu, usiloval o semknutí pokrokových sil na obranu republiky. Kvůli zatčení gestapem, které mu hro-

zilo, odešel v září 1939 do ilegality, měnil místa pobytu a stal se členem partyzánského oddílu Jermak. Domů se vrátil 4. května 1945. Od 6. května zasedal ve Velkém Meziříčí revoluční ONV. V noci obsadila jednotka wehrmachtu radnici a zajala členy ONV. 7. května 1945 byli všichni popraveni, zemřeli v posledních hodinách druhé světové války v Evropě.

Karel Janiš

Fakta o vypnutí ekonomiky v jednotlivých oborech v ČR

(meziroční propad v dubnu 2020)

- ubytování -96 %
- cestovní agentury -94 %
- letecká doprava -79 %
- stravování a pohostinství -73 %
- výroba motorových vozidel -80 %
- výroba elektrických zařízení -30 %

Jiří Dolejš

Z PROJEVU J. V. STALINA K LIDU 9. KVĚTNA 1945

Nadešel veliký den vítězství nad Německem. Fašistické Německo, sražené na kolena Rudou armádou a vojsky našich spojenců, uznalo svoji porážku a ohlásilo, že bezvýhradně kapituluje ... Od dnešního dne německá vojska začala hromadně skládat zbraně a vzdávají se do zajetí našim vojskům ... to je skutečná kapitulace ... nadešel historický den konečného rozdrčení Německa, den velikého vítězství našeho lidu nad německým imperialismem.

Veliké oběti, které jsme přinesli pro svobodu a nezávislost naší vlasti, nesčíslná strádání a utrpení, jež musel náš lid snášeti za války, usilovná práce v zázemí a na frontě pro otčinu nebyla vynaložena nadarmo a byla korunována úplným vítězstvím nad nepřítelem. Odvěký boj slovanských národů o existenci a nezávislost skončil vítězstvím nad německými uchvatiteli a nad německou tyranii. Od nyníška bude nad Evropou vlát veliký prapor svobody národů a míru mezi národy.

Před třemi lety prohlásil Hitler veřejně, že jeho plánem je rozčlenit Sovětský svaz a odtrhnout od něho Kavkaz, Ukrajinu, Bělorusko, baltské země a jiné oblasti. Řekl přímo: „Zničím Rusko, aby se již nikdy nemohlo pozvednout“. To bylo před třemi roky. Šíleným Hitlerovým záměrem však nebylo souzeno, aby se splnil – průběh války je obrátil vněv. Ve skutečnosti se stalo něco zcela opačného, než to, o čem fantazirovali hitlerovci; Německo je poraženo na hlavu. Německá vojska kapitulují. Sovětský svaz slaví vítězství, ač nehodlá Německo ani rozčleňovat, ani je zničit ... věčná sláva hrdinům, kteří padli v bojích proti nepříteli a obětovali svůj život za svobodu a štěstí našeho lidu!

(Úplný text projevu viz J. V. Stalin O velké vlastenecké válce Sovětského svazu, Svoboda Plzeň 1945).

Světznámý americký politolog a poradce několika amerických prezidentů **Zbigniew Brzezinski** v projevu v Sofii 1. dubna 1995 mimo jiné řekl, že před 50 lety leželo Německo na lopatkách, zatímco Sovětský svaz se nacházel v nejvyšším bodě své prestiže, moci a přitažlivosti. Jak dramaticky se změnila situace po padesáti letech! Dnešní Německo je nejmnocnější německý národ, zatímco Sovětský svaz už neexistuje. Rusko klesá stále hloub a jeho dnešní hranice jsou vedeny přibližně stejně jako ruské hranice před čtyřmi stovkami let. Je to úžasná změna. A přesto jsme 50 let po Jaltě a Postupimi konfrontováni s týmiž problémy.

Jaká místa by měly zaujmout Německo a střední Evropa v celoevropském měřítku? Jaký by měl být

vztah Ruska k Evropě? A jaký by měla být role Spojených států v Evropě? Hrozí nebezpečí, že naše vidění budou zastírat tytéž iluze jako tenkrát, zaráží mě míra romantismu a nedostatek geopolitického vědomí v našem přístupu k Rusku, zaráží mě absence historického pohledu a naivita našich očekávání, pokud jde o postup a podstatu postkomunistické transformace a politické demokratizace.

Po 70 letech nejvražednější diktatury v politických dějinách, po celém století poznamenaném dvěma strašnými ničivými světovými válkami a po 450 letech téměř nepřetržitého absolutismu se Rusko nemůže stát demokracií ze dne na den, bez obtíží a bolestných zvratů. Role bývalé KGB ... slabost justice ... nedostatek politických stran ... to všechno vrhá temný stín na náš obraz toho, jak dalece je dnešní politický systém skutečně demokratický ... máme co činit s nestabilní kombinací autoritářství, pluralismu a anarchie a není jasná, který z těchto tří proudů bude nakonec triumfovat. Lze nalézt symbolické potvrzení dvojznačnosti ruské situace. Země se politicky rozešla se stalinismem i s leninismem a dřívější diktatury odsoudila. Považovali bychom německou demokracii za stabilní a zavedenou, kdyby v Berlíně nejdůležitější památkou bylo mauzoleum s balzamovaným tělem Adolfa Hitlera? Podobně jsme značně přecenili rychlost průběhu postkomunistické transformace ... nyní víme, že skutečná demokratizace a ekonomická transformace budou nejspíš přibližně trvat tak dlouho, jako trvalo období komunistické vlády samé – v případě Ruska to může být 30 let ... co se týče zemí východní a střední Evropy, může být tento proces o něco kratší ... vytvářet novou pojaltskou evropskou realitu, a to ve dvou směrech – rozšíření Evropy a NATO a rozšiřování vztahů mezi touto Evropou a Ruskem ... dostane-li se tomuto procesu podpory, mohla by jeho první fáze na severu střední Evropy zahrnovat léta 1995-2005, druhá fáze na jihu střední Evropy v letech 2000-2010. Evropská unie a NATO nejsou dobročinné organizace ... chce-li se někdo stát jejich členem, klade to na něj zcela konkrétní požadavky: obvyklý demokratický systém založený na tržním hospodářství, na vyloučení etnických či územních sporů, na respektu k právům menšin, na čitelnosti obranné politiky a civilní kontrole armády, na provázanosti vojenských systémů ... 50 let po Jaltě máme skutečnou příležitost vybudovat Evropu, jež nám byla na konci 2. světové války upřena.

Karel Janiš

CO ODHALIL KORONAVIRUS

Karel Janiš

Po vyhlášení nouzového stavu vládou 13. března 2020 a omezení pohybu lidí na veřejných místech 15. března se život změnil neuvěřitelně. Otevřeny zůstaly jen obchody s potravinami, lékárny, benzínové pumpy. Všechno bylo na 30 dnů uzavřeno. Když si majitelé uvědomili, že ztrácejí dosavadní přísun financí za poskytované zboží nebo služby lidem, ptali se, kdo jim ztráty nahradí. A ejhle, jak to, že nefungoval Všemocný trh bez přívlastků, jak tvrdili jeho hlasatelé a přívrženci? A tak postižení ztrátami pravidelných tržeb začali volat *Stáте, dávej a co nevíc*. Ozývali se majitelé domů, cestovních kanceláří, podnikatelé a živnostníci, sportovní kluby a další postižení. Všichni školáci zůstali doma a vyučování šlo přes internet. Do první linie bojů s virem se dostali lékaři, zdravotní sestry, příslušníci Policie a Armády ČR a Hasičského záchranného sboru. I mezi nimi se postupně objevili nakažení virem.

V situaci nepříznivě zapůsobila globalizace, jak v MF Dnes 28. 3. uvedl největší privatizátor počátku 90. let a prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý. Globalizace prý vytáhla stovky milionů lidí z chudoby, ale zároveň se významně rozevřely nůžky mezi nejbohatší a střední třídou v nejrozvinutějších zemích. Teď se ukázalo další negativum v podobě naprosto volného pohybu osob, globalizace patrně urychlila šíření viru. Je strategické ponechat na tržních silách, kam se přesune výroba léčiv či zdravotnického materiálu? Říct si, co má zůstat globální a co by mělo být spíše lokální. Schengenský prostor by měl zůstat zachován, ale nemůže za koronavirus. Dlouhý uvádí, že dopady viru do ekonomiky budou v řádech stovek miliard a je otázka, co může vláda dál nabídnout, když podpořila firmy a živnostníky. Třetinu mohou absorbovat finanční aktiva firem, na některé podniky to dopadá tragicky a budou potřebovat pomoc. Další stovky miliard bude dodatečná potřeba nějakého objemu peněz do poloviny roku. Takže i jemu se ztratit Všemocný trh a i on volá *Stáте, dávej a rychle!* Připomínám, že se podařilo prosadit vyplácení prvních tří dnů nemoci, proti tomu byl právě V. Dlouhý, že to bude zneužíváno a poroste nezaměstnanost. A je dobré, že léky lze objednat přes mobil a neschopenku možno poslat zaměstnavateli elektronickou cestou.

Koronavirus též odhalil pravou tvář naší opozice. Na mimořádném zasedání Sněmovny 24. 3. i opoziční poslanci schválili zákony podle návrhu vlády a o den později i Senát s převahou pravicových mudrců. Ještě 2. dubna novopečená předsedkyně Topistů zvedala v pořadu u Jílkové varovný prst ministryni

Maláčové, když prosazuje rodičovské a zvýšení důchodů a Jílková řekla, že občané se ptají, kdo zaplatí to, co vláda rozdává, najednou došlo k obratu. Když Sněmovna na návrh vlády 7. 4. jednala o prodloužení stavu nouze do konce dubna a 28. 4. do 17. května, opoziční poslanci chodili k jedacímu pultu jako procesí. Pravidelně proti hlasovali Topisté i další z opozice, vynikala poslankyně Adamová, chyběl jí prapor s heslem *Pryč s vládou*, vláda prý nepředložila plán uvolňování opatření a když předložila, předseď ODS, který by se raději měl vrátit k psaní politologických spisů, vykřikoval, že to pro občany není jasné, za jakých podmínek uvolňování opatření vlády bude probíhat. Pozadu nezůstal 1. místopředseda Senátu Růžička, který si posteskl, že komunisté opět podpořili vládu a že se s tím nedá nic dělat. A v Senátu navrhovali dát 700 Kč denně v květnu a 900 Kč denně v červnu podnikatelům i firmám oproti 500 Kč, jak prosadila vláda. Do situace zasáhlo rozhodnutí Městského soudu v Praze z 27. dubna, že o opatřeních vlády rozhodoval ministr zdravotnictví podle zákona o ochraně zdraví, a nikoliv podle zákona o krizovém stavu. Opozice okamžitě reagovala – všechna opatření vlády byla nezákonná, omezila základní lidská práva shromažďovat se, jezdit za hranice bez omezení. Vypukl požár, který se šíří. Stačí připomenout pořad Události, komentáře na ČT 24 - 4. května láteřil poslanec Výborný, bratr (!) předsedy Městského soudu, na přítomného ministra zdravotnictví jako na malého kluka, co si to dovoluje a u docenta porodnictví Svobody div nedošlo k infarktu, jak je ohrožena demokracie a jak hrozí diktatura jednoho muže. 5. 5. v podobném stylu mluvil M. Kalousek, 7. 5. nezůstal pozadu pirátský Michálek a ústavní soudce Gerloch, který jinak vždy velmi dobře hodnotí situaci. Za opětovného skákání do řeči se významovala ministrantka globálního kapitálu Witovská. Takže přednější než zdraví občanů jsou úvahy o tom, zda vláda opatřeními jedná podle práva či nikoliv. Počty nakažených a zesnulých jsou až na druhém místě a zda vůbec někoho zájímají.

Jak dlouho se bude šířit tento požár, který je mimo schopnosti hasičů uhasit ho. Co vymyslí bratři Výborní příště, aby znovu nastavili zrcadlo vládě za podpory Witovské a dalších ministrantů a ministrantek globálu? V cestě jim nestojí jen ministr zdravotnictví, ale i jeho náměstek Roman Prymula, absolvent studia lékařství Univerzity Karlovy v Hradci, kde řídil nemocnici, profesuru získal během působení na Fakultě zdravotnictví na Univerzitě obrany v Brně.

(Dokončení na straně 12)

■ **JARO JE TADY A SLYŠET JE VŠADY.** Podle Jiřího Peňáse v týdeníku Echo č. 14 z 2. dubna 2020 jaro přilétlo na křídlech čínského draka ze země kašlavých úsměvů, z říše polévkových netopýrů a vařených lusounů a instantních nudlí. Vzalo to zastávku ve slunné Itálii, kde nabralo sil vydatnými porcemi špaget s vlašťovými hnízdy a makaronů s uzeným psím jazykem. Pak to vzalo do Iberie, kde si dalo šunku z varlat uštvaných býků, a přes zemi žabích omáček a žízalích ragů se usadilo ve staré střední Evropě. Tam už se nemohli tak dočkat, že ho delegace přišly uvítat na ztichlá letiště, jako věrní mandaríni se poklonily úklonou rektálního vánku, jenž má vyvolat dobrou úrodu a hoj-

STŘÍPKY O DNEŠKU

nost řepkového oleje. O víkendu ho pak navzdory stannému právu vyšli vítat lidé různých profesí a světónázorů. Odvážlivci se navzdory varování pustili do otevřené přírody a skrz zamžené brýle hleděli na tu krásu, jako by ji už neměli spatřit. I tam však některé dostihla realita, takže se stávalo, že oči výletníků na sebe hleděly podezíravě, ba nevraživě, a byly i případy, že se dotyční na sebe vrhli, v čemž jim maskování dodalo kuráž. Bylo to zvláštní jaro, kdy snad z radosti nad jeho příchodem lidé ustali v běžných činnostech a jen čekali a čekali, jestli se něco stane. Nikdo nevěděl, jak dlouho to bude trvat a jestli se dožijí ještě nějaké změny. Některým se to začalo doma líbit, zjistili totiž, že místo pokojových květin se dá pěstovat zelí a z vany udělat kurník pro morčata nebo terárium na chování jedlých čínských mloků. Vlastně to vůbec nebylo zlé. Obyvatelstvo šilo náhubky, nadávalo si po netu, natáčelo legrační videa a jen někteří šli občas kontrolovat, jestli jde ještě plyn, aby si měli co pustit. Několik jedinců vzdorovalo situaci zpěvem písně *Není nutno*, aby bylo přímo veselo, aby se neumřelo, a znělo to tak truchlivě a dojemně, že i korunní virus usedl na nejbližší bakterii a dal se do pláče. Co se vlastně toho jara stalo, zda se lidstvo ocitlo na prahu katastrofy, nebo se jen tak nějak zvláštním způsobem nudilo, se snad bude vědět za pět či deset let. Lze si představit, že něco takového třeba člověk prožíval, když nastávaly nějaké dějinné zvraty a zvědavější lidí zajímalo, co bude potom. Byla neolitická revoluce... stoletá válka... třicetiletá válka... Velká francouzská revoluce... první pod gilotinu jdou ironici, ti si nemohou odpustit blbé řeči a pořad se snaží o vtip i na jaře, kdy to jde nejhůř. Tak uvidíme, řekl slepej a šlápnul na hrábě.

■ **KORONAVIRUS OVLIVNIL I ČEŠTINU.** V databázi Neomat je uvedeno 80 slov začínajících

corona. Korona nákaza, koronaepidemie, koronakri-ze, koronadeprese, koronapanika, koronténa, koranténa kvůli koronaviru, koronáč – škola v pyžamu, koronápady, koronaprázdniny, koronadovolená, nebo jsme v karošce – v karanténě, na sociálních sítích jsou koronavirály – příspěvky o koronaviru, očekáváme novou generaci koroniálů – děti počatých v průběhu karantény. Mezitím nás dramatickými novinkami zahltlí někteří z koronáčků či koronáfuků – lidí, kteří bedlivě sledují vývoj pandemie a neváhají nás zpravit o sebemenších detailech včetně informací o koronaskopii – kontrola osob na hranicích, až na nás toho kolonavirválu může být moc. Určitě je lepší pouhý skoronavirus - chřipka tak silná, že skoro vypadá na koronavirus. Jistě přijdou i další příklady „obohacení“ češtiny.

■ **KDYŽ ŠLO O NOVÉHO OMBUDSMANA.** Lvi a tygři se raději

schovali, když uslyšeli řev politiků zprava, novinářů, publicistů a dalších nad kandidaturou poslankyne Válkové – vždyť ona napsala článek společně s Urválkem, katem M. Horákové. Známy autor literatury faktu M. Ivanov si dal velkou práci a zjistilo, jak to bylo: 31. 5. 1950 v procesu zasedli předseda senátu dr. Karel Trudák, soudci z lidu Miloš Kučera a Jan Polanecký, soudci z povolání r. Otakar Matoušek a dr. Karel Bedrna. Byli přítomní i jejich náhradníci, dále prokurátoři Urválek, Vieska, Kepák a Brožová – později Polednová, která v závěru promluvila. Podrobně v knize M. Ivanova *Justiční vražda aneb Smrt Milady Horákové*, vyšla v r. 1991 v nakl. Betty. Četl ji někdo z těch křiklounů? **kj**

CO ODHALIL KORONAVIRUS

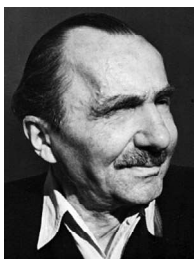
(dokončení) Je plukovníkem v. v. a mezinárodním mistrem FIDE v šachu. Oba uvedené by opozice nejraději neviděla na scéně. U Moravce vyrostl náčelník zubařů Šmucler, který je za Topisty v krizovém štábu a který hodnotu života člověka určil částkou 1,2 mil. Kč, od čehož se distancoval i M. Kalousek.

Po listopadu 89 se i u nás projevila nelidská tvář kapitalismu. Když došlo k vítězství USA ve studené válce, k rozpadu svět. soc. soustavy a zániku SSSR, USA získaly možnost projevit se naplno. Miliony mrtvých jsou za jejich snahou prosadit americký způsob demokracie. Situaci vystihl Ondřej Neff v Lido-vých novinách 27. dubna, že jde o běžnou epidemii, možná nebezpečnější pro staré lidi, ale co na tom, komu na nich sejde, oni by pochopili stejně, proč se vzrušovat nějakým čínským vírem, když na silnicích umírají lidi a nikoho to nevzrušuje...

CO PŘINÁŠÍ BRNĚNSKÁ KULTURA V LETNÍ SEZÓNĚ

Rekonstrukce Janáčkovy opery ukončená v loňském roce stála pouhých 700 milionů. Podle architekta Hruší byla stavba obnovena v původní podobě z 60. let 20. století. Z foyeru zmizela kuriozita, červená žula ze Stalinova pomníku, již hledal už 16. III. 2014 Český rozhlas v pořadu „Kam se poděla žula ze Stalinova pomníku?“ Projevil udivující neznalost, stejnou jako generální ředitel Národního divadla Brno na tiskové konferenci, kde představoval rekonstruovanou stavbu. Zapomněl na šedý mramor Kola ze Sibíře a bílý mramor z Kuby na podlaze foyeru i v patrech vedle kamenů domácích. Na stavbě opery se ušlechtilým materiálem podílel celý tehdejší východní blok. Stavba stála oproti dnešku pakatel, 100 milionů. Původní projekt funkcionalisty architekta Víška byl upravován týmem pozdějších realizátorů stavby. Není bez zajímavosti jak se v jednom sibiřském městě, centru výzkumu, objevil dvojník Janáčkovy opery po návštěvě divadelníků a stavařů ze Sibíře. Vzniká pak otázka, která stavba je autentičtější. Podle generálního ředitele je „*Janáčkově divadlo technicky nejlépe disponovanou scénou v ČR pro uvádění oper a baletů.*“ Což ovšem není na závalu minimálnímu počtu repríz a budova sloužila jako zájezdová scéna. Čas mávl oponou a koronavirová krize ukázala efemérnost hračky pana generálního ředitele za 700 milionů, kde jako činoherní režisér režíroval opery a balety, a hrozilo nebezpečí luxusní zájezdové scény na způsob nárazově využívaných pavilonů na brněnském výstavišti, většinu roku prázdných. Zda to byla koronavirová krize nebo, jak pravily oficiálně nepotvrzené zvěsti z kuloárů o prodloužení smlouvy ředitelům brněnských divadel na dalších 6 let bývalým radním pro kulturu Matějem Hollanem, proslaveným výrokem při bičování v ukrajinském nevěstinci „*chci víc*“, vyvolala mimořádnou aktivitu. Zatím co Hollan, absolvent Biskupského gymnázia, se sblížil s bývalými mladými lidovci a užívá si statutu otce dalšího dítěte, matka žije našťěstí v Brně na rozdíl od matky jeho staršího dítěte, za niž oficiálně jezdil jako náměstek primátora do Velkého Meziříčí konzultovat ekologická témata.

Generální ředitel NDB údajně slibuje premiéru už v srpnu a to např. **Řecké pašije Bohuslava Martinů**. Předlohou opery byl **román Nikose**

Kazantzakis Kristus znovu ukřižovaný. Jde o pašijové hry, konané v době nadvlády Turků na Krétě, a totalitní tlak turecké státní i pravoslavné církevní moci kolaborující se státem. Autor se narodil do říše Nemocného muže na

Bosporu, jak znělo dobové označení Turecka, v politické praxi kruté říše, v případě potřeby nemilosrdně vyhlazující svoje obyvatele jiné národnosti a víry, ať Řeky či Armény, což v dnešní politické situaci platí dodnes pro Kurdy a Syřany. Kazantzakisova rodná Kréta připadla Řecku až po Balkánských válkách v roce 1912. Pro Martinů jako emigranta byl blízký motiv utečenců z vesnice vyrabované Turky. Kazantzakis, rovněž emigrant, žil postupně v Berlíně, v sovětském Rusku a v letech 1929-1932 v Československu. Před radnicí v Božím Daru připomíná jeho pobyt pamětní kámen. Od roku 1947, během řecké občanské války, stála 158 tisíc životů, pobýval ve Francii na Azurovém pobřeží v Antibes, kde došlo v roce 1954 k osobnímu setkání s Martinů a dohodě o úpravě knihy o 412 stranách, skladatelem na operní libreto. „Předně to libreto upravit byla herkulovská práce...“ píše skladatel v r. 1957 z Říma do ČSR v době kdy svět ještě stále vstřebával 100 tisíc řeckých levicových uprchlíků z občanské války v letech 1945-1949. Vznikly dvě verze libreta opery, londýnská delší a curyšská kratší, již uvede Janáčkovy opera v režii citlivého Jiřího Heřmana za řízení zkušeného Tomáše Netopila.

Festival Měst. divadla Brno na Biskupském dvoře Moravského zemského muzea uvede (5. VI.-10. VII.) v premiéře (7. VI.) muzikál **O statečném kováři podle pohádky Boženy Němcové** v úpravě a režii Igora Ondříčka na hudbu Petra Ulrycha, původně telev. film sklízějící ceny na mezinárodních festivalech filmů pro děti a mládež. P. Ulrych hudební složku rozšířil a jak uvedl, posunul hudbu od folklóru až k rocku. V programu festivalu jsou stálíce z kamenné scény MDB, jako **Zamilovaný Shakespeare** podle oscarového filmu **Marca Normana** a **Toma Stopparda** a **Lakomec s Bolkiem Polívkou** v hlavní roli.

(Dokončení na straně 14)

CO PŘINÁŠÍ BRNĚNSKÁ KULTURA V LETNÍ SEZÓNĚ

Posledně uvedený herec bude mít v Biskupském dvoře (20. VII.-1. VIII.) vlastní Festival Bolka Polívky. Zahájí autorská hra DNA, v níž Bolek Polívka hraje se svou dcerou Annou, následuje Smočkovo Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho v kombinaci brněnské Polívkovy inscenace a klasické verze Činoherního klubu a další výběr ponecháváme na vkusu diváka.

Muzeum romské kultury vystavuje ojedinělý projekt nazvaný Lavutara. Cestami romských muzikantů a jejich písní. Už stálá expozice muzea do-

minuje mezi brněnskými výstavníckými institucemi finančně náročným zpracováním dějin Romů. Znásobeně se to dá říct o prezentaci romské hudby. Na výstavě Lavutara se divák nejen dozví jak Franz Liszt zpopularizoval hudbu uherských Romů, ale může si poslechnout i autentická vystoupení romských muzikantů ze sluchátek. Nejblíží možnost poslechnout si nahrávky ze sluchátek, a to arteficiální hudby historických období, je v Ohmanově stavbě Nového Burgu ve Vídni, ve sbírce historických hudebních nástrojů, a poněkud vzdálenější je v Praze, v Českém muzeu hudby v Karmelitské ulici na Malé Stra-

ně. Autentické nahrávky romských muzikantů, pokračovatelů legendárních primášů, jako byl v 18. století Lisztův oblíbenec Janos Bihari a ve 20. století Jožka Kubík, si lze poslechnout až do roku 2021.

Na konci loňského roku bylo otevřeno v Ivančicích v Továrně 180/9 v restauraci RAF House za účasti ministrů obrany ČR i SR **Muzeum RAF generála Emila Bočka.** V 97 letech stále společensky aktivní generál Boček byl osobně přítomen. V dobově pojaté expozici věnované pilotům, veteránům 2. světové války na bojištích v Evropě a Středomoří, přibude letos expozice nám téměř neznámého bojiště nad Maltou. Byla klíčem k severní Africe, Suez a irácké ropě. Maltané v podzemních úkrytech hrdinně odolávali bombám a hladu a letci RAF i nedostatkem benzínu. K vidění budou podzemní labyrinty, filmové záběry z leteckých bojů i lodní konvoj, který přes citelné ztráty strádající ostrov zachránil. Expozice vznikla z iniciativy znalce Maltu MUDr. Martiny Hály.

/V-zh/ (Foto archiv autora)

★ ŠLI PŘED NÁMI

Richard Podaný

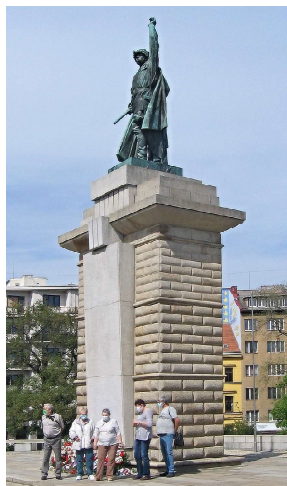
– 125.výročí narození a 50.výročí smrti

Narodil se 13. července 1895 v Moravských Málkovicích v rodině zedníka a zemědělské dělnice. Vyučil se zedníkem a pracoval na různých místech na Ostravsku. První světovou válku i revoluční události v jejím závěru prožil v Rusku a stal se tam i členem komunistické strany. Po návratu do rodné vsi v červenci 1920 pracoval jako zedník a aktivně působil v dělnické tělovýchově. Jako okresní tajemník levice v sociální demokracii se zúčastnil ustavujícího sjezdu KSČ v květnu 1921. V rodišti i na mnoha místech Vyškovska zakládal organizace KSČ. Pravidelně referoval na schůzích. Působil v různých funk-

cích v rámci Vyškovska. Organizoval pomoc stávkujícím horníkům z Rosic a Oslavan, umístění dětí v rodinách, podílel se na akcích Levé fronty v Brně, ustavoval odbočky Svazu přátel SSSR v obcích. Byl několikrát policejně stíhán a vězněn. Podobný osud ho čekal i v době nacistické okupace, kdy policejní dohled byl střídán i několikaměsíční vazbou.

Po válce byl postupně předsedou MNV, předsedou ONV, předsedou OV KSČ ve Vyškově, členem KV KSČ v Brně, poslancem Národního shromáždění, předsedou KV Národní fronty. Po odchodu do důchodu byl kronikářem v rodné obci, dopisoval do okresních novin i do Rovnosti, vedl okresní komisi regionálních dějin při OV KSČ ve Vyškově, zpracoval a vydal čtyři knihy vzpomínek a hovořil často na politických schůzích i na shromážděních občanů. Zemřel 27. července 1970 ve Vyškově.

Členové VNK Brno u pomníku Rudoamějce. (Foto Jiří Miča)

Sedmdesáté páté jaro

Květen, nejkrásnější měsíc v roce.

Jako obvykle, objímá nás všechny ta nejkrásnější vůně šeríků. Dnes si už těžko mladá generace představí hrozná léta války a úžasné a šťastné chvíle osvobození.

V každé rodině se uchovávají vzpomínky na ty, co přežili, ale především na ty, kteří položili své životy - to nejceněnější, co člověk má, abychom my a naše děti mohli žít.

Letos, v období pandemie covidu zorganizoval VNK v Brně společně s vlasteneckými organizacemi pietní setkání v omezeném počtu a s rouškami.

8. května jsme se sešli u památníku na Moravském náměstí a u busty maršála

Malinovského. Položili jsme květiny a zapálili svíčky. Další den, 9. května, jsme pokládali květiny na Ústředním hřbitově na pohřebišti vojáků Rudé armády a u památníku vojáků spojeneckých vojsk. I tam jsme zapálili svíčky. V posvátném tichu tohoto místa jsme si přáli, aby obzvláště v této době všichni lidé otevřeli svá srdce plná lásky a vděčnosti - aby naučili s úctou vzpomínat naše děti a naše vnoučata. Nedovolme, aby byl dávný prostor zkreslování dějin, postavme hráz proti nenávisti. Važme si míru, je to ten nejceněnější dar, co máme a který byl tak draze vykoupen.

Marie Veselá, předsedkyně VNK, p. s. Brno

Šerík

*Slova neutěš,
snad jen májový déšť,
co splývá v květech.
Tvé stopy, synku,
zůstanou věčně
v každém jaru,
jako dávná vůně,
jako dávná vůně,
co odolává zmaru,
jako dávná vůně
ze ztracené
snítky
bezu.*

*Kéž je vám všem
lehká
maše země,
přísahaejme,
ať nezapomenou
na oběti
budoucí pokolení
a děti
našich dětí.*

*Slova neutěš,
snad jen májový déšť,
co splývá v květech.
Tvé stopy, synku,
zůstanou.*

Gustav Riedel – 60. výročí smrti

✧ Narodil se 17. května 1912 v Borotíně u Boskovic v rodině velkostatkáře. Odstrašující život v bohaté rodině jej vedl ke studiu myšlenek socialismu o jiné společnosti a k marxismu. Již v šesté studoval marxistickou politickou ekonomii a zejména dialektický a historický materialismus. Po založení Levé fronty v Brně v roce 1929 se stal jejím členem a v r. 1933 členem KSČ. Působil v Etickém hnutí, v Jednotě nemajetných a pokrokových studentů, ve studentském odborovém svazu i ve Výboru na pomoc demokratickému Španělsku. V Brně byl vedoucím uliční buňky a 1. obvodu KSČ, členem MěV KSČM, krajské kulturní komise KSČ, školitelem dělnických kroužků Svazu mladých. Pro aktivní činnost v ilegální KSČ byl 18. června 1940 zatčen a po pobytu v Kounicových kolejích prošel několika koncentráky jinde. Po návratu do vlasti se v září 1945 stal vedoucím kulturně propagačního oddělení KV KSČ v Brně, ale pro neshody se Šlingem byl této funkce zbaven. Stal se pak vedoucím krajské politické školy v Brně a přednášel tam základy dialektického a historického materialismu na Vysoké škole sociální v Praze – do jejího zrušení a na filozofické fakultě v Brně, které jsem vyslechl jako student filozofické fakulty v 50. letech. Jeho přednášky se vyznačovaly hlubokou znalostí děl Marxe i Engelse, která studoval v německém vydání. Marxovi věnoval publikaci Ludvík Feuerbach a mladý Marx. Nešťastnou náhodou zemřel 27. července 1960.

• Nemohu si odpustit osobní vzpomínku. Byl totiž v čele přijímací komise pro zájemce o studium filozofie, vypytał se, zda sledují literaturu oboru, diskusi o základně a nadstavbě, která probíhala po vydání jazykovědných statí J. V. Stalina u nás i v Sovětském svazu i o tehdejší politické situaci kolem Berlína a války mezi oběma korejskými zeměmi. V současné době bych asi nebyl přijat, protože naprosto zbytečná celostátní organizace předkládá testy, které bych asi v předepsaných hodinách nezvládl. V podobné situaci jsou i maturanti na gymnáziích. Ministři školství nejsou schopni tuto situaci řešit. Gustav Riedel žije v mé paměti jako příklad znalce děl našich klasiků – Marxe a Engelse.

Karel Janiš

Naši jubilanti

ZO (MO) KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce Echo blahopřejí k narozeninám a přejí zdraví a dlouhá léta následujícím členkám a členům naší MěO.

V červnu slaví:

Zdena KORČÁKOVÁ, Jiřina KURCINOVÁ, Anežka POKORNÁ, Jiří PEŇÁZ, Ing. Aleš FINSTRLE, Miloslav KUČÍREK, MUDr. Ivan SVOBODA, Richard NEČAS, Jiří HEMZAL, František NOVOTNÝ, Danuše MILOTOVÁ, Zuzana FAZOROVÁ.

V červenci, prvním měsíci prázdnin, slaví:

PhDr. Kamila ZEŽULOVÁ, Ing. Leopold KRES-
TA, Richard NOVÁK, Zdeňka NEČASOVÁ, Karel
FINTES, Jindřiška DAŇKOVÁ, Karel ŠULC, Mar-
ta ZEMČÁKOVÁ, Ludmila MATYÁŠKOVÁ, Da-
nuše JAROŠOVÁ, JUDr. Helena SÝKOROVÁ, Li-
buše POLLAKOVÁ, Zdeněk SMUTNÝ, Bohumil
LIMBERK, Alois BARÁK, Hana TOMÁNKOVÁ,
Jana GRÜNVALDOVÁ, Karel GRÜNVALD, Ra-
dek MAREK.

**V červnu se dožívá 70 let Ing. Bohumír TRUK-
SA, náš dlouholetý redakční spolupracovník.**

Rád bych napsal ve zdraví - což bohužel nemůžu.
Proto jemu i blízkým přejí sílu při překonávání obtí-
ží nemoci, která se porazit nedá.

Jan Korbel

Hola, hola, léto volá!

Trikini 2020.

Žijí ve vzpomínkách

Od léta 2000 dlouholetý člen a pracovník apa-
rátu naší strany, naposledy vedoucí hospodářské
správy JmKV KSČ soudruh **Hubert Drábek**.

Doc. RSDr. Libuše Andrlová, CSc., vedoucí
skupiny historiků při MěV KSČM, členka ideo-
vě-teoretické sekce MěV KSČM, Místního výbo-
ru KSČM v Brně-Žabovřeskách, aktivní účastni-
ce diskusních čtvrtek a seminářů pořádaných MěV
KSČM v Brně.

Někdejší ředitel Pozemních staveb v Brně, poz-
ději Stavebního podniku města Brna soudruh
Josef Zavřel a soudruh **doc. MUDr. Vladimír
Dražil, CSc.**, soudruh **Bořivoj Mládek** z Karlo-
vy ulice.

Od léta 2005 soudružka **Růžena Kavalířová**,
členka komise regionálních dějin dělnického hnutí
a KSČ na okrese Brno-venkov, autorka životopi-
sů osobností hnutí a obsáhlých vzpomínek na svůj
vlastní život.

Karel Janiš

Deník osvobození jihu Moravy vyjde knižně

Předseda a velitel brněnského Klubu vojenské
historie - Klubu Rudé armády - Jiří Novák vede
deník s názvem **"Den za dnem."** S využitím his-
torických dokladů v něm popisuje události osvo-
bozování jihu Moravy od fašismu z jara 1945.
Publikuje je na internetu.

*"Sním o tom, abychom vydali Novákův deník
knižně, jako dokument a záznam paměti pro po-
tomky. Publikace Deník osvobození JMK poslou-
ží jako pozoruhodný dárek věnovaný 75. výročí
osvobození ČR od fašismu a zejména tomuto jubi-
leu Velké vlastenecké války," uvedla předsedkyně
Ruského kulturně osvětového spolku na Moravě,
ruská básnířka a novinářka Ljubov Vondrouško-
vá. "Na vydání této záslužné knížky se scházejí
stokoruny i pětistovky od dobrovolných dárců
či příznivců na účet RKOSM, z.s. u FIO banky
č. 21000606826/2010, s poznámkou "příspěvek na
deník" dodala.*

(vž)